

SOCIETATEA ROMANA DE CANCER

Cluj – Napoca, Str. Bisericii Ortodoxe nr. 11, 400090

Tel/fax 0264 – 450095, e-mail: office@srcorg.ro,

www.srcorg.ro

**MIC DICȚIONAR
DE
TERMENI ONCOLOGICI**

<A>

- Adrenalectomie** = înlăturarea printr-o operație chirurgicală a glandelor suprarenale
- Alopecie** = căderea părului. Aceasta poate fi rezultatul bolii sau al tratamentului efectuat.
- Androgen** = hormon responsabil de caracterele sexuale secundare masculine (cum ar fi barba, vocea îngroșată etc)
- Anemie** = o boală a sângelui în care numărul sau mărimea globulelor roșii (hematiilor) este mai mică decât normal
- Anorexie** = pierderea poftei de mâncare. Mulți pacienți cu cancer își pierd pofta de mâncare din cauza bolii sau a tratamentului utilizat pentru tratarea bolii
- Antiemetic** = medicament care previne și controlează greața și vărsăturile
- Antineoplazic**= medicament care omoară sau blochează creșterea și răspândirea celulelor canceroase
- Aritmie** = bătăi neregulate ale inimii; orice abatere de la ritmul normal al inimii
- Autoexaminarea sânului** = examinare lunară a sânului de către femeie; care se face pe lângă verificarea periodică medicală, în scopul descoperirii și tratării din timp a cancerului de sân. Aceasta este recomandată tuturor femeilor. Perioada ideală pentru această examinare este la o săptămână după menstruație (după încetarea sângerării); pentru femeile la menopauză este indicată prima zi din fiecare lună.

<B>

- Benignă (tumoră benignă)** = creștere anormală de țesut care nu e canceros și nu se extinde în alte părți ale corpului
- Biopsie** = intervenție medicală prin care se ia o porțiune mică dintr-un țesut (de exemplu dintr-o tumoră) pentru a fi examinată la microscop
- Bronhoscopie** = introducerea unui tub moale, flexibil în sistemul bronșic (care este parte a aparatului respirator) cu scopul examinării acestuia
- Bronhii** = sistem de tuburi care fac legătura între trahee (tubul pe care circulă aerul dinspre și înspre nas) și alveolele pulmonare (celulele din care sunt alcătuiți plămâni)

<C>

- Cancer** = boală în care creșterea anormală a celulelor maligne scapă de sub control și de obicei se extinde la alte părți ale corpului
- Cancer « in-situ »** = O tumoră malignă de dimensiuni mici, care nu s-a extins și este localizată la suprafața țesuturilor
- Carcinogen** = o substanță sau un agent care cauzează cancer (de exemplu se știe că țigările sunt cancerigene)

Carcinom =	un tip de cancer care are originea la nivelul pielii și a țesuturilor care învelesc diferite organe, la nivelul unor organe precum plămânul, intestinele, uterul, sânul, pielea. - <i>adenocarcinom</i> = cancerul celulelor glandulare din organism - <i>carcinom bazo-celular</i> = cel mai des întâlnit tip de cancer de piele - <i>carcinom bronho-alveolar</i> = cancer cu originea la nivelul bronșiilor sau plămânului - <i>carcinom endometrial</i> = cancer al corpului uterin - <i>carcinom cu celule mari</i> = un tip de cancer bronho-alveolar (al plămânului) - <i>carcinom cu celule mici</i> = alt tip de cancer bronho-alveolar - <i>carcinom scuamos</i> = cancer la nivelul pielii sau de la suprafața unor organe cum ar fi uterul, bronhiile	nu fi fost înlăturate complet prin operație sau radioterapie
Cardiomiopatie =	boală care afectează mușchii inimii	Chist =
Castrare =	îndepartarea prin operație a testiculelor la bărbat sau a ovarelor la femei	acumulare de lichid sau substanță vâscoasă, înconjurat de o membrană (sac) și care poate fi localizat în diverse locuri în organism
Celule =	mici structuri din care este alcătuit organismul oricărei ființe vii și din care sunt alcătuite țesuturile organismului acesteia	Clismă baritată =
Celulită =	inflamație a pielii și a țesuturilor de sub ea și care dă pielii un aspect de coajă de portocală	clismă cu o substanță ce este introdusă în partea inferioară a intestinului gros ; cu ajutorul ei se poate face examinarea cu raze X a intestinului gros, în căutarea unei eventuale tumori
Chimioterapie =	tratatamentul cancerului cu ajutorul medicamentelor	Col =
Chimioterapie adjuvantă =	chimioterapie folosită pentru distrugerea celulelor canceroase care s-ar putea să	gâtul uterului (gura mitrei, în termeni populari); parte a uterului care face legătura cu vaginul
		Colon =
		intestin gros (mațul gros, în termeni populari)
		Colonoscopie =
		metodă medicală prin care, cu ajutorul unui tub flexibil, doctorul poate vedea și examina interiorul intestinului gros
		Colostomie =
		operație prin care doctorul construiește un anus artificial (temporar sau definitiv), la pacienții care suferă de cancer de colon și care nu pot elimina resturile alimentare pe cale naturală.
		Colposcopie =
		metodă prin care doctorul poate să vadă și să examineze colul uterin
		Conizație =
		operație prin care se elimină o parte mică de țesut, cea afectată de un cancer care se află în primele faze de dezvoltare
		Crio-chirurgie =
		operații făcute la rece; se referă la o metodă prin care țesuturile canceroase sunt expuse la o temperatură foarte scăzută, rezultând distrugerea acestora
		Citologie =
		știință care studiază celulele cu ajutorul microscopului

<D>

- Dilatație** = lărgirea unei cavități, a unui canal, sau a unui organ (de exemplu, dilatația pe care o suferă femeile la naștere și care permite fătului să iasă)
- Disfuncție** = funcționarea anormală a unui organism sau a unei părți a acestuia (a unui organ)
- Disfagie** = dificultate și/sau durere la înghițire
- Disfonie** = dificultate și/sau dificultate la vorbire
- Dispnee** = dificultate și/sau durere la respirație ; senzație de sete de aer

<E>

- Edem** = acumulare a unei cantități anormale de lichid în orice parte a corpului; umflătură
- Endoscopie** = procedură medicală cu ajutorul căreia se obțin imagini din interiorul diferitelor cavități ale corpului, în special esofag, trahee, stomac, intestin gros, tract genital, tract urinar. Este o procedură medicală performantă și se realizează cu ajutorul unui tub numit endoscop
- EKG** = electrocardiograma; înregistrarea grafică a curenților electrici ai inimii, pentru a vedea dacă aceasta funcționează normal
- Eritem** = roșeață pe piele
- Eritrocite** = globulele roșii din sânge, care transportă oxigenul în organism
- Estrogen** = hormon sexual feminin produs de ovare și de alte glande din organism
- Excizie** = îndepărtarea prin operație a unei porțiuni dintr-un organ

<F>

- Farmacologie** = știința care studiază medicamentele și efectele lor asupra organismului

<G>

- Ganglioni axilari** = noduli limfatici ce se găsesc în axilă (subsioară)
- Ganglioni cervicali** = noduli limfatici la nivelul gâtului
- Ganglioni limfatici** = țesuturi care dau naștere unor celule albe numite limfocite și produc limfa (un lichid al organismului care conține acest tip de celule)
- Gregerson (test Gregerson)** = test chimic care detectează sângele în scaun. Este folosit pentru depistări precoce ale cancerului de colon și rect
- Granulocite** = un tip de celule albe care omoară bacteriile

<H>

- Hematologie** = știința care studiază sângele și țesuturile care contribuie la formarea lui
- Hodgkin (boala Hodgkin)** = un tip de cancer care afectează sistemul limfatic
- Hormon** = o substanță chimică produsă de anumite organe din corp; sunt responsabili de reglarea creșterii, a metabolismului, a reproducerii
- Histerectomie** = îndepărtarea prin operație a uterului

<I>

- Ileostomie** = realizarea, printr-o operație, a unei deschideri între porțiunea joasă a intestinului subțire și peretele abdomenului, pentru eliminarea resturilor digestive
- Imunitate** = capacitatea organismului de a rezista la îmbolnăviri, respectiv de a se recupera rapid după îmbolnăvire
- Imunoterapie** = stimularea artificială a sistemului imunitar din organism pentru a trata sau a combate unele boli
- Insuficiență cardiacă congestivă** = o acumulare anormală de lichid în plămân și/sau la extremități, când inima este incapabilă să mai pompeze în mod adecvat sângele pe care îl primește
- Iradieră** = folosirea razelor X pentru tratamentul unor boli

<L>

- Leziune** = o schimbare anormală în țesuturile organismului datorată unei boli sau a unei răniri
- Leucemie** = cancer al țesuturilor precum măduva osoasă, ganglionii limfatici, splina; se caracterizează prin prezența unor globule albe (leucocite) anormale, adesea în număr mult prea mare
- Leucocite** = globulele albe din sânge
- Limfocite** = un tip de celule albe careucid virusii, bacteriile, alte elemente străine de organism; celule care apără organismul

- Limfoame** = un termen general care descrie cancerul sistemului limfatic, incluzând boala Hodgkin

<M>

- Malignă (tumoră malignă)** = tumoră formată din celule canceroase. O tumoră care tinde să invadeze țesuturile din jur și se extinde și la alte părți din corp
- Mamografie** = o examinare cu raze X a sânelui pentru a determina dacă există niște modificări anormale (canceroase) ale acestuia
- Mastectomie** = îndepărtarea sânelui prin operație
- mastectomie segmentară* = îndepărtarea unei tumori sau a unei porțiuni din sân
  - mastectomie simplă* = îndepărtarea sânelui în totalitate
  - mastectomie radicală* = îndepărtarea totală a sânelui și în plus și a țesuturilor musculare din jur și a ganglionilor limfatici de sub axilă
- Melanom** = cancer al celulelor care dau culoarea pielii și a ochilor
- Metastază** = răspândirea celulelor canceroase în organism, pornind de la locul în care a apărut prima dată tumora canceroasă
- Mucoasă** = membrana care căptușește diferite organe ale tubului digestiv, ale aparatului respirator, ale aparatului urinar, ale aparatului genital feminin și masculin, interiorul pleoapelor și care învelește ochiul
- Mielograma** = examinarea celulelor măduvei osoase. Presupune să se ia puțină măduvă din

oasele care alcătuiesc coșul pieptului. Mielograma este necesară pentru ca doctorul să ne poată spune care este cauza numeroaselor forme de anemie, însă este de asemenea utilă și în supravegherea bolilor măduvei (de exemplu a leucemiilor) aflate sub tratament

Mielom = tumoră a unor celule din măduva spinării, celule responsabile cu fabricarea plasmei (partea lichidă a sângelui)

<N>

Neoplasm = creștere anormală a țesuturilor sau celulelor; în general o tumoră malignă

Neuroblastom = tumoră malignă a sistemului nervos

Non-invaziv = un tip de tumoră care nu invadează și nu distruge țesuturi învecinate

<O>

Oncologie = știință care studiază cancerul și tratamentul bolilor canceroase

Osteom = tumoră benignă (care nu e de natură canceroasă) a oaselor

<P>

Paleativ (tratament) = tratament menit să ușureze durerea și simptomele bolii, dar care nu vindecă boala; se aplică mai ales în stadiile terminale ale bolii

Papanicolau (test) =

examinare microscopică a celulelor și secrețiilor de la nivelul colului uterin și vaginului, în scopul detectării cancerului de col uterin și a altor infecții vaginale

Plachete =

celule mici din sânge responsabile de formarea cheagului de sânge

Pneumonectomie = operația de îndepărtare a unui plămân sau a unei părți dintr-un plămân

Polip =

creșterea unor ciocchini de celule în interiorul unei cavități a organismului, ca de exemplu în colon, vagin, nas

Progesteron =

unul din hormonii feminini, produs de ovar

Prostată =

glandă localizată la baza vezicii urinare la bărbați

Protezare =

refacere artificială a unei părți a corpului; de exemplu realizarea de proteze pentru picior, sân, braț

<R>

Radioterapie =

folosirea radiațiilor pentru tratamentul unor boli

Raze X =

radiații electromagnetice de înaltă intensitate, utilizate în diagnosticul și tratamentul unor boli

Remisie =

dispariția completă sau parțială a bolii; perioadă în timpul unei boli în care aceasta este sub control, perioadă în care boala dă înapoi, nu mai evoluează

<S>

Sarcom = tumoră malignă a mușchilor și/sau a țesuturilor de legătură, cum ar fi oasele și cartilajele
 -*condro-sarcom* = tumoră malignă a cartilajelor, de obicei apare la capătul oaselor lungi
 -*sarcom Ewing* = tumoră malignă a oaselor, afectând oasele extremităților (brațe, picioare); adeseori apare înainte de 20 ani
 -*osteosarcom* = tumoră malignă a celulelor responsabile de formarea oaselor
 -*hemangiosarcom* = tumoră malignă a vaselor sangvine și limfatice
 -*sarcom sinovial* = tumoră canceroasă a încheieturilor (genunchi, coate, încheietura de la mână)
 -*sarcom uterin* = tumoră malignă a mușchilor uterului

Spută = secrețiile eliminate din căile respiratorii, ca urmare a tusei

Sistem limfatic = termen general care denumește un sistem asemănător cu cel sanguin, dar prin care circulă limfă; sistemul include vasele limfatice și ganglionii limfatici

Suprarenale (glande) = două organe mici care secretă hormoni importanți pentru diferite procese din organism; se află deasupra rinichilor

<T>

Tablou sanguin = rezultatele unor analize de examinare a sângelui la microscop, analize făcute pentru determinarea numărului

Traheostomie = deschiderea traheei, printr-o operație la nivelul gâtului, pentru realizarea unei căi de respirație artificială atunci când traheea este blocată și persoana nu poate respira

Trombocite = altă denumire pentru plachetele sangvine

Timus = glandă endocrină situată la nivelul pieptului care contribuie la sistemul de apărare al organismului

Tumoră = umflare anormală sau mărire a celulelor sau a țesuturilor. Tumorile pot fi benigne sau maligne

<U>

Uter = locul din pântecul mamei în care crește fătul

<V>

Virus = un agent infecțios mic, mai mic decât o bacterie, care produce diverse boli

Vulvectomie = operație de înlăturare a organelor genitale externe feminine (a vulvei)

<W>

Wilm`s (tumoră) = tumoră malignă a rinichiului care de obicei afectează copii mici

Recurență =	reaparitia unei boli si a simptomelor acesteia dupa tratament. In cancer, recurenta poate fi locala (in acelasi loc), regională (în țesuturi învecinate sau metastatică (în orice altă parte a corpului)	Testosteron =	este cel mai important hormon masculin, produs în testicule, care induce caracterele sexuale secundare. Uneori este folosit în tratamentul cancerului de sân
Limfedem =	acumularea de limfă la nivelul membrelor în contextul îndepărtării (operație chiurgicală, cel mai frecvent mastectomie) sau blocării vaselor sau nodulilor limfatici	RMN =	tehnica imagistică care produce imagini interioare organismului. Metoda include utilizarea unui câmp magnetic, a unor unde de frecvență radio și a unui calculator. Este folosit pentru diagnosticarea și evaluarea extinderii bolii și pentru a monitoriza recurența în cancer și alte boli
Terapie hormonală =	utilizarea hormonilor naturali sau sintetici pentru tratarea cancerului (de sân, prostată, uterin). Cel mai frecvent se folosește în tratarea cancerului mamar când se dau substanțe care blochează producția de estrogen (ex. Tamoxifenul)	Scintigrafie =	metodă utilizată în diagnosticarea cancerului, prin obținerea unei imagini bidimensionale cu ajutorul unei substanțe radioactive injectată în corp.
Imunodeficiența =	scăderea capacității organismului de a lupta împotriva infecțiilor și a bolilor. Apare ca efect secundar al chimio- și radioterapiei	Screening =	examinare în masă a populației care nu prezintă simptome, pentru depistarea unei anumite boli în faze incipiente
Infertilitate =	incapacitatea organismului de a se reproduce. Poate fi un efect secundar al tratamentului cancerului.	Anticorp =	proteină produsă de sistemul imun al organismului care luptă împotriva infecțiilor și a substanțelor nocive. Anticorpii sunt prezenți în majoritatea lichidelor din corp (limfă, sânge, salivă etc)
Carcinogen =	substanțe care favorizează sau determină apariția unui tip de cancer. Se găsesc de obicei în tutun, în medii industriale, aditivi alimentari etc.		
Cateter =	un tub flexibil care este introdus în corp pentru drenaj, după o operație, sau într-o venă pentru a ușura administrarea de medicamente intravenos. Este fixat și poate rămâne în corp o perioadă mai îndelungată.		
Carcinom in situ =	cel mai timpuriu stadiu al cancerului, în care formațiunea se delimitează la locul apariției acesteia		